Norske Boligbyggelag

Seniorpolitiske utfordringer

Statens Seniorråd

2006-2009

9. – 10. september 2008

Ivar Leveraas

Bo i egen bolig hele livet

Innlegg ved Ivar Leveraas, leder av Statens seniorråd
SSR og NBBLs konferanse om eldre og bolig
9. - 10. september 2008, Trondheim

Eldre vil helst bo i egen bolig

kun 6% vil til sykehjem

En godt tilrettelagt og tilgjengelig bolig

er en nøkkel til at eldre klarer seg lenger

Funksjonsevne kan variere over tid

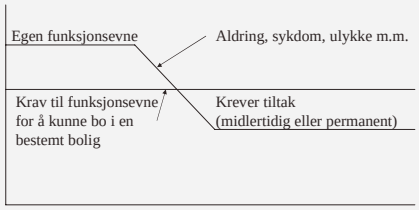

Egen bolig hele livet, ikke nødvendigvis *samme* bolig hele tiden!

- Man kan tilpasse seg også ved å flytte – etter behov
- Men, dersom alle skulle velge denne løsningen, ville det ikke gå i hop
- Ikke en gang om alle *nye* boliger var godt tilrettelagt!

- **Derfor er den store utfordringen:**
- **Gjøre *eksisterende* boliger og boområder mer tilgjengelige enn de er i dag!**

Sentrale faktorer mht tilrettelegging?

- God tilgjengelighet inne i boligen – helst alt på ett plan
- Lett tilgjengelighet utenfra og inn i huset (boligen)
- God tilgjenglighet i det nære boområdet
- God og trygg tilgjengelighet til butikker, andre tjenester og offentlige kommunikasjoner
- Derfor:
- **Vi trenger mer helhetlige grep på utviklingen framover!**
- **Kommunene må ta en sterkere rolle!**

Viktig problem: mangel på heis i fleretasjers hus

- Kun hver fjerde boligblokk i Norge har heis
- Om lag 50 000 personer over 70 år bor i hus med 3-4 etasjer - uten heis

- Rammer personer med varige eller midlertidige av funksjonsnedsettelser – uavhengig av alder
- Mulig resultat: tidlig behov for sykehjemsplass og eller offentlig omsorg.

- **Derfor:**
- **Husbanken må få økte midler til etterinstallering av heis**
- **Boligsamvirket og andre eiere må satse mer på heis i eksisterende bebyggelse**
- **Ved fordeling av kostnader: legge større vekt på verdiøkningen for den enkelte bolig som får heis!**

Nøkkel: universell utforming

- Ideelt sett: alle boliger burde vært utformet ut fra dette prinsippet
- Kategoriløsninger er egentlig et svar på at dette IKKE har skjedd
- Derfor:
- For framtida: universell utforming må ligge til grunn for all planlegging – og dette må lovfestes.
- Gjelder både boligene og omgivelsene
- Kommunene må være pådrivere i arbeidet med å øke tilgjengeligheten i boligmassen og boområdene, og samarbeide aktivt med utbyggere, kjøpere, eiere, m.v.

Folk har ulike preferanser

- Derfor: ønskelig og nødvendig med et mangfold av løsninger
- Smarthusløsninger kan gi hjelp til økt trygghet
- Løsningene bør finnes innenfor rammen av lovgivning og felles overordnede føringer som sikrer prinsippet om universalitet
- Norsk boligpolitikk har vært og bør fortsatt være er et bredt og unikt samarbeid mellom mange ulike aktører.
- Dette seminaret bør være et bidrag til det!